

Motion till riksdagen 2013/14:So502

av **Marietta de Pourbaix-Lundin (M)**

Omskärelse av unga

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa en åldersgräns för manlig omskärelse när den inte är medicinskt motiverad.

Motivering

Såväl i Sverige som internationellt i bland annat i Tyskland, pågår en debatt om omskärelse av barn. I Sverige fokuserar debatten mycket på omskärelse av pojkar i första hand eftersom omskärelse av flickor redan är förbjuden i lag.

Omskärelse genomförs i dag ofta på blott några dagar gamla pojkar. Omskärelse innebär att man skär bort en frisk del av kroppen. Det är dessutom ett oåterkalleligt ingrepp. Spädbarn har naturligtvis ingen möjlighet att själva samtycka eller säga nej till ett sådant ingrepp.

Vi lever i ett samhälle som bygger på friheter och rättigheter. I Sverige fastställs många av dessa rättigheter i våra grundlagar, men även internationella dokument som Europakonventionen, FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna och barnkonventionen är ratificerade av Sverige.

Tyvärr uppstår ibland situationer när två friheter krockar med varandra eller med något tredje, högre intresse. Ett exempel är att yttrandefriheten ibland begränsas av lagen om hets mot folkgrupp eller när det handlar om uppgifter som rör rikets säkerhet.

Det är ur denna synvinkel som man skall se på frågan om omskärelse av små barn. Å ena sidan har vi religionsfriheten, som fastställer föräldrarnas rätt att utöva sin religion. Å andra sidan har vi samhällets skyldighet att se till barnets bästa (barnkonventionen, artikel 3), barnets rätt till skydd mot övergrepp (artikel 19) samt barnets egen religionsfrihet (artikel 14). Här blir det alltså upp till lagstiftaren att fastställa vilka rättigheter som har företräde.

Fel! Okänt namn på

Kvinnlig könsstympning är förbjuden i Sverige enligt lag. Förbudet lutar sig mot FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna som ger varje människa, även barn, rätt till sin egen kropp. Religionsfriheten är underordnad. I FN:s barnkonvention fastslås vidare att barn skall skyddas mot alla former av fysiskt och psykiskt våld, skada eller övergrepp. Vidare slås det fast att alla effektiva och lämpliga åtgärder skall vidtas för att avskaffa traditionella sedvänjor som är skadliga för barns hälsa.

Om vi motsätter oss att små flickor könsstympas borde vi naturligtvis också sätta stopp för sedvänjan att skära bort förhuden från små pojkars penisar. Har kvinnor rätt till sina kroppar, så har män det också. Nuvarande princip om föräldrarnas rätt att oåterkalleligt låta operera bort pojkars förhud står i strid med pojkens integritet och rätt att själv fatta sådana beslut både vad gäller vilka operationer han vill genomgå och sina framtida religiösa vägval.

I sammanhanget kan det vara värt att påpeka att det finns dock gott om exempel på att olika djupa religiösa motiv för olika handlingar har förbjudits eller trängts tillbaka för att skydda barn (och kvinnor) – exempelvis månggifte, bortgifte av minderåriga flickor och omskärelse av flickor.

Pojkar skall ha samma rätt till skydd för sina könsorgan som flickor har, annars är det könsdiskriminering inom sjukvård. För övrigt torde ”omskärelse av pojkar” också vara ett grundlagsbrott: 2 kap. 6 § regeringsformen: ”Varje medborgare är gentemot det allmänna skyddad mot påtvingat kroppsligt ingrepp.”

Den svenska lagen innehåller i dagsläget en anmärkningsvärd passus, nämligen att den lille pojken skall tillfrågas om han är med på sina föräldrars begäran om att operera bort hans förhud och skall då kunna säga nej. Socialstyrelsen förklarar detta som att ”pojken har vetorätt”. Detta är en helt meningslös passus, då nästan alla som skall omskäras är småbarn och därmed knappast kan inlägga sitt veto, än mindre veta om att de har ”vetorätt”. Det är självfallet ett fullständigt orimligt ansvar att lägga på ett litet barn, som dessutom rimligen följer sina föräldrars råd och traditioner.

Min uppfattning är att omskärelse i fortsättningen bara skall få genomföras när pojken själv kan ge uttryck för sin egen övertänkta uppfattning i frågan. Med beaktande av det anförda måste könsstympning av små pojkar förbjudas. Omskärelse skall bara få genomföras när pojken själv kan ge uttryck för sin egen övertänkta uppfattning i frågan. Om omskärelse skall göras bör denna anstå tills barnet fyllt 18 år och självt kan bestämma. Det vore sorgligt om Sverige internationellt skulle framstå som en bakåtsträvande nation i stället för att aktivt verka för att skydda barns rätt i barnkonventionens anda. Trots en sådan lagstiftning som den jag föreslår är det viktigt att slå fast att alla medicinskt motiverade ingrepp är tillåtna. Detta bör framgå av lagtexten.

Stockholm den 16 september 2013

Marietta de Pourbaix-Lundin (M)